

Thái Bình

Chủ nhật

SỐ 797
Chủ nhật
Ngày 9 - 4 - 2023

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH THÁI BÌNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN THÁI BÌNH

TÒA SOẠN:
13 LÝ THƯỜNG KIỆT - THÀNH PHỐ THÁI BÌNH
ĐT: 0227.3731.308 - 0227.3733.958 - 0227.3735.544
BÁO THÁI BÌNH ĐIỆN TỬ: www.baothaibinh.com.vn
EMAIL: tsbaothaibinh@gmail.com

HƯNG HÀ

Phát huy sức trẻ

TRONG CHUYỂN ĐỔI SỐ

(Xem trang 2)

BỘT SẮN DÂY ĐÔNG LA

Khẳng định thương hiệu

OCOP
4 SAO

Trang 3

Trang 5

Đoàn viên, thanh niên xã Minh Khai hướng dẫn đăng ký, kích hoạt tài khoản định danh điện tử VneID; quy trình sử dụng dịch vụ công trực tuyến.

HƯNG HÀ

Phát huy sức trẻ

TRONG CHUYỂN ĐỔI SỐ

THANH THỦY

Bằng sự năng động, nhạy bén với khoa học công nghệ, thời gian qua, tuổi trẻ huyện Hưng Hà đã có nhiều giải pháp sáng tạo, tích cực tiên phong trong việc đẩy mạnh chuyển đổi số trên các lĩnh vực, góp phần thực hiện mục tiêu phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

Thanh niên thị trấn Hưng Hà tuyên truyền lưu động về lợi ích công nghệ số.

Những ngày này, đến trụ sở UBND các xã, thị trấn trên địa bàn huyện, không khó để bắt gặp hình ảnh màu áo xanh của thanh niên đang tỉ mỉ hướng dẫn người dân đăng ký, kích hoạt tài khoản định danh điện tử VneID và quy trình sử dụng dịch vụ công trực tuyến với một số thủ tục thuộc lĩnh vực tài chính kế hoạch, bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội, giáo dục... Ông Phạm Văn Sở, thôn Tư La, xã Minh Khai chia sẻ: Từ ngày được các đoàn viên, thanh niên trong xã hướng dẫn các thao tác đăng ký, kích hoạt tài khoản định danh điện tử và quy trình sử dụng dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, 4 chúng tôi thấy rất thuận lợi. Chỉ với chiếc điện thoại thông minh mà chúng tôi đã xử lý nhanh gọn các công việc.

Anh Hoàng Thanh Liêm, Bí thư Đoàn Thanh niên xã Minh Khai cho biết: Thực hiện chủ đề năm “Tuổi trẻ tiên phong chuyển đổi số”, Đoàn Thanh niên xã Minh Khai đã thành lập 6 tổ công tác, mỗi tổ từ 8 - 10 người, trực tại UBND xã vào thứ 2 - 6 hàng tuần, những ngày còn lại chúng tôi bố trí hỗ trợ người dân ở nhà văn hóa thôn và tại nhà dân. Đến nay, chúng tôi đã hướng dẫn người dân thực hiện thành công 65 bộ hồ sơ về các lĩnh vực: khai sinh, khai tử, kết hôn... qua Cổng dịch vụ công quốc gia và hàng nghìn lượt người dân cài đặt các ứng dụng định danh điện tử, phần đầu từ nay đến cuối năm có trên 70% số dân được tiếp cận công nghệ số.

Đến từng hộ dân, hướng dẫn từng người cài đặt các ứng dụng số tay sức

khỏe điện tử, tra cứu bảo hiểm y tế hay hỗ trợ người dân tạo lập tài khoản thanh toán trực tuyến tiên nước, học phí... là những công việc thường xuyên của các thành viên tổ công nghệ số cộng đồng ở thị trấn Hưng Hà. Mặc dù mới đi vào hoạt động nhưng các tổ công nghệ số cộng đồng ở thị trấn đã giúp người dân thay đổi từ nhận thức đến thói quen về sử dụng công nghệ số. Anh Nguyễn Minh Tuyển, Bí thư Đoàn Thanh niên thị trấn Hưng Hà cho biết: Để mọi người dân từng bước tiếp cận công nghệ số, thời gian qua, chúng tôi đã phát trên 2.000 tờ rơi; tổ chức tuyên truyền lưu động 2 lần/tuần về lợi ích sử dụng công nghệ số, các quy trình hướng dẫn người dân sử dụng ứng dụng các phần mềm công

nghệ thông minh như: thương mại điện tử, dịch vụ hành chính công; tham gia thực hiện chuyển đổi số trong từng lĩnh vực của đời sống. Không chỉ thành lập tổ tư vấn gồm 20 thành viên tại trụ sở UBND thị trấn, chúng tôi còn thành lập 10 tổ công nghệ số cộng đồng ở các tổ dân phố, mỗi tổ từ 5 - 7 thành viên để đến từng nhà dân hướng dẫn, không kể ngày nghỉ. Đến nay, thị trấn đã có gần 3.000 người dân được cài đặt và sử dụng thành thạo phần mềm.

Anh Phạm Đình Trọng, Phó Bí thư Huyện đoàn chia sẻ: Với phương châm “Chuyển đổi số bắt đầu từ người dân, lấy người dân làm trung tâm, làm cho người dân thấy công nghệ là thứ dễ dàng, thiết thực”, đoàn thanh niên các xã, thị trấn trong huyện đã sáng tạo, triển khai nhiều mô hình, hoạt động nhằm lan tỏa tinh thần số trong cộng đồng dân cư, cùng hệ thống chính quyền đáp ứng tốt hơn nhu cầu của người dân. Bên cạnh đó, chúng tôi cũng tổ chức treo băng rôn khẩu hiệu, pa nô, diễu hành để nâng cao nhận thức của nhân dân về những lợi ích khi tham gia các thủ tục, giao dịch trực tuyến để từ đó từng bước đưa chuyển đổi số dần đi vào cuộc sống. Ngoài ra, chúng tôi đã thành lập và tổ chức tập huấn cho 35 tổ công nghệ số cộng đồng từ huyện tới cơ sở; chỉ đạo đoàn thanh niên các xã, thị trấn huy động đoàn viên, thanh niên ra quân cao điểm trong một tuần để triển khai hướng dẫn người dân sử dụng dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, mức độ 4, cài đặt app trên điện thoại thông minh; sử dụng thiết bị công nghệ thông tin, các tiện ích, dịch vụ, đăng ký tài khoản cá nhân trên cổng dịch vụ công trực tuyến.

Với tinh thần xung kích, tình nguyện, sáng tạo... tuổi trẻ Hưng Hà đang là lực lượng tiên phong trong công tác chuyển đổi số, góp phần nâng cao hiệu quả hệ thống chính quyền điện tử, chính quyền số của huyện, xây dựng một nền hành chính chuyên nghiệp, hiện đại và hiệu quả.

BỘT SẴN DÂY ĐÔNG LA

Khẳng định thương hiệu OCOP 4 SAO

■ THU HIỂN

Để nâng cao chất lượng, xây dựng thương hiệu cho sản phẩm sắn dây truyền thống của địa phương, nhiều hộ dân trên địa bàn xã Đông La (Đông Hưng) đã liên kết thành lập HTX Chế biến và kinh doanh nông sản Đông La. Hình thức sản xuất mới này đã giúp bột sắn dây của HTX được tinh công nhận là sản phẩm OCOP 4 sao, tạo cơ hội làm giàu cho nhiều nông dân nơi đây.

Sau khi sấy khô, bột sắn được đóng hộp cẩn thận sẽ bảo quản lâu hơn.

Cây sắn dây được trồng trên đất Đông La đã vài chục năm nay, có nhiều ở 3 thôn Cổ Dũng 1, Cổ Dũng 2, Thuận Túy. Những năm trước đây, các hộ dân trồng sắn dây rải rác, quy mô nhỏ lẻ, manh mún cho năng suất, giá trị thấp. Nhận thấy tiềm năng phát triển cây sắn dây, chính quyền địa phương đã quy vùng sản xuất, vận động người dân chuyển đổi diện tích sản xuất kém hiệu quả sang trồng sắn dây. Đến nay, xã đã có 2 vùng trồng tổng diện tích khoảng 10ha với gần 70 hộ dân tham gia. Ngoài ra, nhiều hộ dân trong xã còn tận dụng thuê, mượn những quỹ đất nhàn rỗi, đất xen kẽ trong thôn, ngoài xã để trồng sắn dây, có hộ trồng hàng mẫu. Hướng đến xây dựng thương hiệu sắn dây Đông La, các hộ dân đã chú trọng ngay từ khâu chăm sóc nhằm nâng cao chất lượng sản phẩm. Ông Nguyễn Văn Vạn, thôn Cổ Dũng 1 cho biết: Gia đình tôi trồng sắn dây đã hơn 10 năm nay. Sắn dây là loại cây dễ trồng, chịu hạn tốt, không tốn công chăm sóc, chi phí đầu tư thấp, chúng tôi không dùng hóa chất mà dùng phân bón hữu cơ để bón cho cây. Đặc biệt, loại cây này hợp với thổ nhưỡng, được trồng, chăm sóc bởi những người có nhiều kinh nghiệm nên sắn dây cho củ sai, nhiều bột, chất lượng thơm ngon đặc trưng, được nhiều người biết đến. Trừ chi phí mỗi năm gia đình tôi

thu 40 - 50 triệu đồng, giá trị gấp 10 lần trồng lúa.

Đầu năm khi thời tiết thuận lợi, người dân Đông La bắt đầu làm đất, đắp ụ trồng sắn dây. Cuối năm tiến hành thu hoạch. Bình quân 1 sào sắn dây cho thu khoảng 1 - 1,2 tấn củ tươi. Nếu bà con chế biến thành bột sắn dây thì cho giá trị gấp 4 -

5 lần so với bán củ tươi. Thay vì bán sản phẩm tươi sau thu hoạch với giá thấp, các hộ trồng sắn đã liên kết thành lập HTX Chế biến và kinh doanh nông sản Đông La, tập trung mở rộng diện tích trồng sắn, nâng cao chất lượng, tăng sức cạnh tranh trên thị trường. Ông Mai Văn Chùy, Phó Giám đốc HTX Chế biến và kinh doanh

Mỗi vụ HTX nhân giống khoảng 1.000 gốc sắn dây cung cấp cho người dân trong và ngoài xã trồng.

nông sản Đông La cho biết: Bột sắn dây có thể chế biến thành nhiều món ăn, thức uống bổ dưỡng nâng cao sức khỏe, ai cũng có thể dùng được. Hiện nay, nhu cầu bột sắn dây trên thị trường rất lớn. Khi mới thành lập năm 2021, HTX có 7 thành viên đến nay đã tăng lên 15 thành viên. Để biến sản phẩm truyền thống thành hàng hóa có thương hiệu, HTX chú trọng làm tốt từ khâu làm giống, trồng, chăm sóc, thu hoạch đến chế biến sản phẩm. Với quy trình sản xuất, chế biến đồng bộ, khép kín bằng hệ thống máy móc hiện đại, sản phẩm bột sắn dây của HTX bảo đảm chất lượng, là sản phẩm sạch, có đầu ra ổn định, tạo việc làm cho nhiều lao động địa phương. Bà Vũ Thị Riêng, xã Đông La chia sẻ: Nhà tôi trồng sắn dây đã gần 20 năm nay, mỗi vụ trồng khoảng 100 héc-ta, thu được khoảng 5 tấn củ. Tôi vừa bán củ sắn tươi vừa chế biến thành bột sắn nhưng theo quy mô gia đình, hiệu quả không cao. Từ ngày thành lập HTX tôi vào làm công nhân và cung cấp củ sắn tươi cho HTX chế biến với giá cao hơn bán ra ngoài thị trường. Sản xuất theo quy trình khép kín, đặc biệt được sấy khô ngay, vì vậy bột sắn dây trắng, thơm ngon, đầu ra ổn định, lương của tôi được 5 triệu đồng/tháng.

Sản phẩm bột sắn dây của HTX được đóng hộp hoặc đựng trong túi vừa đẹp mắt vừa tiện lợi cho người tiêu dùng lại bảo quản được lâu. Thương hiệu đã đăng ký bảo hộ độc quyền, mỗi sản phẩm đều có mã số, mã vạch, mã QR Code cung cấp đầy đủ thông tin, truy xuất nguồn gốc xuất xứ. Tuy mới đưa ra thị trường song sản phẩm đã nhanh chóng được người tiêu dùng đón nhận, lựa chọn. Mỗi năm HTX thu mua khoảng trên 30 tấn củ tươi chế biến thành bột sắn cung cấp cho thị trường. Đây là tín hiệu vui để bà con nông dân xã Đông La tiếp tục gắn bó với cây trồng truyền thống này. Ông Nguyễn Văn Tiến, Phó Chủ tịch UBND xã Đông La cho biết: Trước đây việc trồng, chế biến sắn dây của người dân còn nhỏ lẻ, dân trồng ra chủ yếu bán củ tươi, giá thấp 10.000 - 12.000 đồng/kg, từ khi có HTX thu mua thì tăng lên 19.000 - 20.000 đồng/kg. Chế biến thành bột sắn dây giá trị tăng lên gấp nhiều lần. Đây là mô hình có thể nhân ra diện rộng. Đông La là địa phương phát triển mạnh công nghiệp nhưng rất tự hào vì có sản phẩm nông nghiệp đạt tiêu chuẩn OCOP 4 sao. Thời gian tới, xã tuyên truyền, vận động bà con mở rộng diện tích trồng sắn dây tại các vùng bãi ven sông Tiên Hưng để cung cấp nguyên liệu cho HTX chế biến thành bột sắn; đồng thời tạo điều kiện cho HTX mở rộng cơ sở sản xuất, đầu tư thêm trang thiết bị nâng cao công suất, chất lượng cũng như tiêu thụ sản phẩm.

Thay đổi tư duy sản xuất sang tư duy kinh tế, những nông dân ở xã Đông La đã xây dựng thành công thương hiệu và làm giàu từ loại nông sản dân dã sẵn có của địa phương, góp phần thực hiện tiêu chí thứ 13 trong xây dựng nông thôn mới nâng cao của xã.

Sau nhiều năm bôn ba đi tìm đường cứu nước, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã tìm được ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin và trao truyền về nước. Để chuẩn bị về mọi mặt cho sự ra đời của một đảng cộng sản chân chính, vào năm 1925, tại Quảng Châu (Trung Quốc), Người đã sáng lập ra tổ chức tiền thân của Đảng mang tên Tổng bộ Việt Nam Thanh niên cách mạng đồng chí hội (VNTNCMĐCH), gọi tắt là Tổng bộ Thanh niên. Một trong những sứ mệnh đầu tiên của Tổng bộ Thanh niên ở hải ngoại là cử người về nước vận động những thanh niên, học sinh yêu nước sang dự các lớp tập huấn về tư tưởng chủ nghĩa Mác - Lênin và đường lối cách mạng của Việt Nam.

Ở thời điểm đó, tại Trường Thành Chung, Nam Định có một số thanh niên Thái Bình theo học thường tham gia các hoạt động yêu nước. Tiêu biểu như Nguyễn Đức Cảnh, Nguyễn Danh Đới, Nguyễn Tường Loan, Đặng Châu Tuệ... Nhóm thanh niên yêu nước này thường lui tới ngôi nhà số 7, phố Bến Ngự để trao đổi thông tin với nhau về tình hình hoạt động của các nhà yêu nước đang hoạt động ở trong nước và nước ngoài.

Vào năm 1925, Tổng bộ Thanh niên cử Lê Hồng Sơn về nước vận động thanh niên sang dự lớp tập huấn. Do nắm bắt được thông tin từ trước nên Lê Hồng Sơn đã về Nam Định bắt mối với các yếu nhân yêu nước tại Trường Thành Chung và nhanh chóng tổ chức được một nhóm thanh niên đưa sang Quảng Châu dự lớp tập huấn đầu tiên do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc trực tiếp giảng dạy. Trong số thanh niên sang Quảng Châu dự tập huấn đợt ấy có 5 người Thái Bình gồm: Nguyễn Công Thu (Ba Thu), Nguyễn Công Việt, Nguyễn Danh Thọ, Nguyễn Danh Tế đều là cháu, chất của nhà văn thân yêu nước Nguyễn Mậu Kiến quê làng Động Trung, nay thuộc xã Vũ Trung, huyện Kiến Xương và Đặng Châu Tuệ quê làng Bình An, nay thuộc xã Hòa Bình, huyện Vũ Thư.

Do bị kẻ địch kiểm soát gắt gao tại đầu cầu Bắc Luân thuộc địa phận Móng Cái nên chỉ có Nguyễn Công Thu và Nguyễn Danh Thọ trốn thoát, vượt sang Quảng Châu dự tập huấn được, còn các người khác trong nhóm đều bị đuổi về.

Sau khi dự xong lớp tập huấn, Nguyễn Công Thu được cử về nước gây dựng phong trào và vận động thanh niên yêu nước sang dự các lớp tiếp theo. Cuối năm 1926, ông đã vận động thành lập được một chi hội (chi bộ) VNTNCMĐCH tại làng Dịch Vọng, nay thuộc quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội gồm 11 hội viên và trực tiếp làm bí thư. Cũng vào năm 1926, Nguyễn Công Thu đã vận động và dẫn đường cho hàng chục thanh niên yêu nước sang Quảng Châu dự lớp tập

NGUYỄN CÔNG THU NGƯỜI THÁI BÌNH ĐẦU TIÊN TIẾP THU CHỦ NGHĨA MÁC - LÊNIN

■ NGUYỄN THANH
(Vũ Quý, Kiến Xương)

Đền thờ liệt sĩ xã Vũ Trung (Kiến Xương) - địa chỉ đỏ giáo dục truyền thống quê hương.

huấn đợt thứ hai, trong số đó có những người con ưu tú của Thái Bình như Nguyễn Danh Đới quê làng Động Trung; Vũ Trọng quê làng Trình Phố và Nguyễn Tường Loan quê thị xã Thái Bình.

Đầu năm 1927, Nguyễn Công Thu tham gia sáng lập Kỳ bộ "Thanh niên" ở Bắc Kỳ. Nguyễn Danh Đới được cử làm Bí thư Kỳ bộ. Khi Kỳ bộ đi vào hoạt động, Nguyễn Công Thu lại tiếp tục dẫn đường đưa tiếp những thanh niên yêu nước sang Quảng Châu dự lớp tập huấn thứ ba. Đợt này có ba người Thái Bình được cử đi nhưng chỉ có Hồ Sỹ Kết quê làng Thuận An, nay thuộc xã Việt Thuận, huyện Vũ Thư sang được đến nơi để tham dự.

Nguyễn Đức Cảnh, sau khi tham gia cuộc đấu tranh ở Trường Thành Chung bị đuổi học phải lên Hà Nội làm việc ở nhà in Mạc Đình Tư rồi tham gia phong trào yêu nước trong nhóm Nam Đông thư xã sau đổi là Quốc dân đảng. Do muốn tìm hiểu đường lối chính trị của Tổng bộ Thanh niên nên Nguyễn Đức Cảnh đã liên hệ với Nguyễn Công Thu để sang Quảng Châu và đã được dự một lớp tập huấn ngắn ngày do Hồ Tùng Mậu chủ trì. Sau khi dự tập huấn, Nguyễn Đức Cảnh đã tuyên bố ly khai Quốc dân đảng và hoạt động cho Kỳ bộ Thanh niên Bắc Kỳ.

Trong số hàng trăm thanh niên yêu nước của Việt Nam được Nguyễn Công Thu giác ngộ và nhiều người đã được ông

dẫn đường sang Quảng Châu dự các lớp tập huấn của Tổng bộ Thanh niên do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc trực tiếp truyền dạy có những người đã trở thành cán bộ lãnh đạo xuất sắc của Đảng ta như Nguyễn Danh Đới, Nguyễn Đức Cảnh, Ngô Gia Tự, Phạm Văn Đồng...

Với quê hương Thái Bình, Nguyễn Công Thu đã giác ngộ được nhiều thanh niên yêu nước, trong đó có đồng chí Vũ Trọng được sang dự tập huấn để về thành lập chi bộ "Thanh niên" tại làng Trình Phố vào đầu năm 1927. Nguyễn Văn Năng, một thanh niên là học sinh yêu nước đã được ông giác ngộ, tuy không có điều kiện xuất dương nhưng đã tích cực vận động để sáng lập chi bộ tại Trường Minh Thành vào cuối năm đó. Như vậy là hai chi bộ "Thanh niên" ra đời đầu tiên ở Thái Bình đều đã có sự góp phần khơi nguồn dẫn mạch của Nguyễn Công Thu.

Đầu năm 1928, khi Nguyễn Công Thu đang cùng với Đặng Châu Tuệ rải truyền đơn thì bị địch bắt và bị xử tù giam 19 tháng tại Hải Dương. Hết hạn tù, ông vào Thanh Hóa tiếp tục vận động cách mạng, bị mật thám bắt và xử tù 27 tháng về tội "dụ dỗ người đi Tàu". Cuối năm 1930 ra tù, Nguyễn Công Thu được cử về Thái Bình hoạt động, ông đã có nhiều cống hiến trong việc tuyên truyền, vận động cách mạng ở nhiều địa phương trong tỉnh.

Sau Cách mạng tháng Tám năm 1945, Nguyễn Công Thu được cử làm Hội trưởng hội Liên Việt huyện Kiến Xương và đảm đương một số công tác khác. Đầu năm 1950, khi thực dân Pháp đổ bộ vào Thái Bình, Tỉnh ủy có chủ trương đưa ông và một số cán bộ cao tuổi vào vùng tự do ở tỉnh Thanh Hóa. Sau khi hòa bình lập lại ở miền Bắc, Nguyễn Công Thu được bố trí làm cán bộ quản lý nhà khách của Bộ Ngoại giao và nhà khách của Phủ Thủ tướng.

Là một trong những người đi tiên phong tiếp thu ánh sáng của chủ nghĩa Mác - Lênin do lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc trao truyền, Nguyễn Công Thu đã có những cống hiến quan trọng giúp lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc ươm gieo những "hạt giống đỏ" đưa về Việt Nam, xây dựng và mở rộng hoạt động của VNTNCMĐCH để tiến tới sự ra đời của Đảng. Chính một phần do hoạt động năng nổ của Nguyễn Công Thu tại Thái Bình vào những năm 1925 - 1928 nên Đảng bộ tỉnh Thái Bình đã ra đời sớm và có một số "hạt giống đỏ" từ quê hương Thái Bình đã trở thành yếu nhân trong buổi đầu dựng Đảng.

Từ thuở còn là học sinh đến những năm tháng giúp việc cho lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc và cho đến cuối đời, ở trong hoàn cảnh nào Nguyễn Công Thu cũng luôn gìn giữ được lối sống khiêm nhường, giản dị. Ông đã được lưu danh trong những trang đầu của lịch sử Đảng ta.

CÂY GẠO, HỒN QUÊ

■ QUỲNH LƯU

Cùng với cây đa, bến nước, mái đình, những cây gạo cổ thụ là hình ảnh thân thuộc ở các làng quê. Chúng kiến bao thăng trầm, buồn vui của làng, mỗi mùa hoa gạo đỏ trời còn là mỗi mùa thương nhớ của những người con xa quê.

Nơi lưu giữ những giá trị lịch sử, văn hóa

Nhắc đến cây gạo đầu làng, bà Lại Thị Liên (82 tuổi) thôn Phú Lễ, xã Tự Tân (Vũ Thư) xúc động vì thương nhớ cha. Cha bà, cụ Lại Xuân Kiều (đã mất) là người trồng cây gạo này vào khoảng những năm từ 1935 đến năm 1940, tại vị trí khi xưa là ven bờ đê ngăn lũ của sông Đa-vít (do người Pháp đào), nhìn ra cánh đồng làng. Bà Liên chia sẻ, cây gạo này chứng kiến trọn cuộc đời thăng trầm, buồn vui của bà và hầu hết người dân trong làng. Những năm kháng chiến chống Pháp, du kích của làng trèo lên ngọn cây gạo cao tít tắp, theo dõi bước đi của giặc, dùng tù và, loa sắt để thông báo cho nhân dân chạy nấp, tránh họng súng kẻ thù. Năm 1971, khi nước lũ dâng cao, gốc gạo là nơi người làng vác những chiếc chõng tre lên nằm ngủ tạm và cọc trâu bò trú ngụ, chờ nước rút mới về nhà. Những năm bình yên trở lại, cây gạo tỏa bóng mát, là nơi dân làng ngồi nghỉ ngơi, chuyện trò sau mỗi buổi làm đồng mệt nhọc.

Trước cửa đình thôn Hoàng Xá, xã Nguyễn Xá (Vũ Thư), hiện có một cây gạo nhỏ nở hoa đỏ rực. Ông Phạm Văn Sớ, một lão niên 87 tuổi trong thôn lý giải, cây gạo nhỏ này là cây mới được trồng, thay thế cho 2 cây gạo cổ trước kia. Trong ký ức ông Sớ, 2 cây gạo xưa gắn liền với tuổi thơ cùng cha ra đình tế lễ và nhặt hoa gạo rơi để ăn, cái vị non nhớt, chất chát của hoa gạo dường như vẫn đọng lại vẹn nguyên. Ông Sớ nhớ nhất những năm 1948 - 1949, làng Vàng (thôn Hoàng Xá) quê ông, được tỉnh chọn là làng kháng chiến kiểu mẫu. Phong trào đấu tranh du kích quê ông khi đó rất sôi nổi. Giặc Pháp đi tàu từ biển vào sông Hồng, qua Nam Định tràn vào Nguyễn Xá. Các du kích làng thay nhau trèo lên ngọn cây gạo thám thính tình hình và báo động toàn dân ẩn nấp. "Du kích Hoàng Văn Triệm của làng, khi đang trên cành gạo cao tít thì bị giặc Pháp phát hiện và dùng súng bắn ở tầm xa. Bị địch bắn ác liệt quá, ông Triệm nấp phía sau thân cây gạo và nhanh trí thả chiếc nón đang đội trên đầu xuống đất. Giặc tưởng ông Triệm đã ngã rơi xuống đất, mới dừng súng. Ông Triệm thoát nạn nhờ cây gạo

che chở, thân cây lỗ chỗ vết đạn. Tuy nhiên, trong một trận đối đầu trực tiếp sau đó, ông Triệm bị địch bắn, anh dũng hy sinh. Năm 1949, giặc Pháp ném bom, cùng một lúc, làng Vàng có 23 người thiệt mạng (sau gọi là "giỗ trận") và nhiều du kích hy sinh. Thời gian khổ, túng thiếu, hai cây gạo cổ thụ của làng bị buộc phải hạ xuống để xẻ gỗ, làm quan tài cho các liệt sĩ và người dân thiệt mạng trong chiến tranh. Mấy năm trước, bà con trồng một cây gạo tại chính gốc gạo bị đốn xa xưa. Trong làng còn mấy cây gạo phía cánh đồng, hiện khoảng 70 - 80 năm tuổi" - ông Sớ nhớ lại.

Xã Hồng Phong (Vũ Thư) hiện có gần chục cây gạo, tuổi đời mỗi cây khó xác định chính xác, khoảng 70 - 100 năm tuổi. Ông Lại Văn Đông, 83 tuổi, thôn Phan Xá, xã Hồng Phong kể, những cây gạo cổ thụ xưa thường được trồng ở cổng đình, cổng làng, có ý nghĩa rất linh thiêng trong tâm thức của người dân, là nơi trú ngụ của các vị thần. Trong kháng chiến chống Pháp, do tình thế bất buộc, một số cây gạo to bị đốn hạ, lấy gỗ làm "áo quan" cho các liệt sĩ. Ngay sau đó, bà con nhanh chóng trồng "bù" cây gạo khác, đến nay cây nào cũng to, vài người ôm mới xuể thân cây.

Từ thế kỷ này qua thế kỷ khác, những cây gạo vẫn đứng đó, sừng sững hiên ngang, chứng kiến bao thăng trầm, buồn vui, đổi thay của mỗi làng quê. Mỗi cây gạo mang một câu chuyện, chứa đựng những giá trị văn hóa, lịch sử của một miền quê

khác nhau. Cây gạo là linh hồn quê hương, là nơi lưu giữ bao ký ức tuổi thơ, là nỗi nhớ mẹ, nhớ cha da diết, cháy bỏng của những người con xa xứ.

đẹp của những cây gạo cổ, hoa gạo vốn được coi là loài hoa dân dã, mộc mạc của làng quê.

Cần kịp thời bảo vệ những cây gạo cổ

Với hàng trăm năm tuổi, cây gạo "gù" ở xã Thái Thịnh, huyện Thái Thụy hiện đã bị "xuống cấp" nghiêm trọng. Ông Bùi Văn Phú, Chủ tịch UBND xã Thái Thịnh cho biết, mang rất nhiều ý nghĩa văn hóa, lịch sử và được công nhận là "cây di sản văn hóa", những năm qua, xã rất quan tâm công tác bảo vệ, bảo tồn cây gạo "gù" ở địa phương. Từ 20 năm trước, sau khi cây gạo bị đổ, để phòng ngừa cây bật rễ, nhân dân đã tiến hành xây trụ bê tông để đỡ thân cây. Hàng năm, xã kiểm tra, theo dõi tình hình "sức khỏe" của cây, đầu tư kinh phí hơn chục triệu đồng tiến hành phun thuốc, xử lý mối xôn thân cây. Tuy nhiên, có 1 cành hiện đã bị mục, rỗng, có nguy cơ gãy. Xã đã phân công người trông coi cây, tránh trường hợp chặt, đẽo vỏ, phá hoại cây.

Ông Lại Xuân Trọng, xã Tự Tân (Vũ Thư) chia sẻ, mặc dù cây gạo rất gần gũi, gắn bó với đời sống nhân dân nhưng hầu hết bà con chưa quan tâm đến việc bảo vệ cây. Qua kiểm tra, cây gạo của làng đang có hiện tượng bị sâu đục cành, dự định gia đình ông sẽ tự đầu tư kinh phí để phun thuốc phòng, trừ sâu bệnh, bảo vệ cây.

Xa xưa, hầu hết mỗi làng quê ở nông thôn đều trồng vài cây hoa gạo. Tuy nhiên, do nhiều yếu tố tác động như thời gian, chiến tranh, gió bão, sâu bệnh, quy hoạch lại đường giao thông, đến nay, số lượng cây gạo đã giảm rõ rệt. Đối với những cây gạo cổ, cao tuổi đời, cấp ủy, chính quyền và nhân dân cần nâng cao ý thức, sớm triển khai các biện pháp nhằm bảo tồn các cây gạo cổ.

Điểm hẹn cuối xuân

Hoa gạo nở vào dịp cuối xuân, màu đỏ của hoa gạo làm bừng sáng cả một khoảng trời quê. Anh Đinh Ngọc Việt, nghệ sĩ nhiếp ảnh nghiệp dư xã Tự Tân, huyện Vũ Thư cho biết, vì yêu hoa gạo nên năm nào cũng vậy, cứ mùa hoa nở là anh tìm đến các cây gạo cổ, dáng đẹp trong tình để chụp hình. Ngoài chụp cây, anh Việt đạo diễn cho các chị em phụ nữ mặc áo dài chụp hình lưu niệm tại các gốc cây gạo. Khi lên hình, cây gạo ở các làng quê thực sự rất đẹp, mang lại cảm xúc bình yên cho người xem.

Chị Bùi Thị Lệ, thị trấn Vũ Thư chia sẻ: Tôi muốn tìm lại ký ức tuổi thơ, đồng thời thấy cây hoa gạo thực sự đẹp, mang vẻ đẹp cổ kính, bình yên nên năm nay, tôi cùng bạn bè tìm đến những cây hoa gạo to ở huyện Kiến Xương, Vũ Thư, Thái Thụy để ngắm hoa gạo. Không chỉ mãn nhãn mà tôi còn chụp hình, quảng bá những cây gạo đẹp trên mạng xã hội để thêm nhiều người biết đến vẻ đẹp của các làng quê ở Thái Bình.

Những năm gần đây, mỗi dịp hoa gạo nở, những người yêu nghệ thuật thường tìm đến các làng quê để săn ảnh hoa gạo đẹp. Nhiều cây gạo gần 100 năm hoặc vài trăm năm tuổi có dáng đẹp, thu hút khách du lịch đến chụp hình như cây gạo ở Đình Ngái, cây gạo đôi, xã Quang Bình (Kiến Xương), cây gạo "gù", xã Thái Thịnh (Thái Thụy), cây gạo xã Hồng Phong (Vũ Thư), cây gạo xã Quỳnh Minh (Quỳnh Phụ)... góp phần tôn vinh và quảng bá về

TRÍ NHỚ TỐT LÀ MỘT BIỂU HIỆN CỦA SỨC KHỎE CON NGƯỜI

Ai có và còn giữ được trí nhớ tốt là một điều tuyệt diệu, điều đó thể hiện sự minh mẫn, tinh táo và phản ánh sức khỏe, chất lượng cuộc sống tốt. Thực tế cho thấy trí tuệ, thông minh cũng được kết tinh trong trí nhớ của mỗi con người.

Tuy nhiên, trong cuộc sống không phải cái gì cũng nhớ lâu là tốt. Những điều gì cần nhớ thì hãy nhớ càng lâu, càng chính xác càng tốt như: những điều giá trị, tốt đẹp, bổ ích, khỏe mạnh, hạnh phúc, trong sáng, vô tư, thiện căn... Còn những điều gì đáng quên thì phải quên càng nhanh, quên càng mãi mãi càng hay như: những điều xấu xa, độc ác, bẩn thỉu, sợ hãi, đê hèn, mệt mỏi, đau buồn, bất hạnh...

Thù lâu nhớ dai là cá tính đôn hèn của một số người nhỏ nhen, bần tính. Cứ cái gì xấu thì tích tụ lại rồi mỗi khi sinh sự lại moi ra, xổ ra cả mớ cả rổ, để chi chiết móc máy, láy đi, kháy lại nhiều lần, dai như đĩa đối. Những người như vậy thì làm sao mà đàng hoàng và khỏe mạnh được.

Chỉ có lịch sử là không được phép quên, mà phải lưu lại tất cả để làm tư liệu.

NHỚ VÀ QUÊN CŨNG LÀ QUY LUẬT TỰ NHIÊN CỦA CUỘC SỐNG

* Chứng hay quên: Là hiện tượng suy giảm dần trí nhớ và nhận thức do quá trình thoái hóa liên tục của bộ não xảy ra sau nhiều năm. Nghiên cứu khoa học

NHỚ VÀ QUÊN - CÁCH PHÒNG BỆNH QUÊN

■ *Bác sĩ BÙI VŨ KHÚC*

đã chứng minh: sau 25 tuổi, mỗi ngày có khoảng 3.000 tế bào thần kinh bị phá hủy và không có sự tái tạo mới để thay thế. Hiện tượng này xảy ra nhanh sau tuổi 60. Lứa tuổi 60 - 64 có khoảng 1% mắc chứng giảm trí nhớ, đến lứa tuổi 85 có đến 50% mắc chứng này.

* Nguyên nhân của suy giảm trí nhớ (quên):

- Do tuổi: Nói chung, quá trình lão hóa làm giảm sút các chức năng của tất cả các bộ phận trong cơ thể. Hoạt động của các tế bào thần kinh cũng chậm dần theo năm tháng, đồng thời các chất cần

thiết cho sự hoạt động của hệ thần kinh cũng giảm sút, dẫn đến trí nhớ giảm dần.

- Do bệnh tật: Kể cả ở những người trẻ hoặc người già, nếu thường mắc nhiều bệnh cùng một lúc thì hầu hết các bệnh đều ảnh hưởng đến hoạt động trí nhớ ở các mức độ khác nhau. Tuy nhiên, có những bệnh ảnh hưởng đáng kể đến khả năng ghi nhớ của người già, còn gọi là bệnh sa sút trí tuệ.

Có hai bệnh lý chính gây nên sa sút trí tuệ là:

+ Bệnh mạch máu: xảy ra sau khi bị đột quỵ thiếu máu não.

+ Bệnh Alzheimer: nguyên nhân hiện nay vẫn chưa rõ nhưng bệnh này chiếm 60 - 70% trường hợp sa sút trí tuệ.

PHÒNG VÀ CHỮA TRỊ BỆNH GIẢM TRÍ NHỚ, SA SÚT TRÍ TUỆ

1) Phòng ngừa giảm trí nhớ, sa sút trí tuệ:

a) Xoa bóp bấm huyệt cho vùng đầu mặt cổ thường xuyên hàng ngày là liệu pháp hữu hiệu nhất nhằm phòng ngừa giảm trí nhớ, sa sút trí tuệ.

Điều này tưởng như giản đơn nhưng nếu các bạn duy trì đều như cơm bữa thì sau này càng về già, các bạn sẽ càng tự hào về trí nhớ và sự minh mẫn của chính mình.

Cách làm:

- Xoa vò tai: xoa vò rồi kéo căng 2 vành tai, chà, day các huyệt dọc theo phía trước và phía sau vành tai. Dùng 2 ngón tay trở ngoáy sâu vào 2 lỗ tai.

Làm như vậy sẽ tác động đến ốc tai tiền đình, tăng cường sự ghi nhớ âm thanh và giọng nói trên vỏ não.

- Xoa day mắt: dùng ngón tay xoa, miết, day xung quanh hố mắt, nhắm mắt lại và day nhẹ lên 2 con mắt.

Làm như vậy sẽ tác động đến các huyệt quanh mắt, tăng cường ghi nhớ hình ảnh lên vỏ não.

- Xoa day mũi: dùng ngón tay, day miết lên 2 bên sống mũi, cánh mũi và huyệt nhân trung.

Làm như vậy sẽ tác động đến các huyệt quanh mũi, tăng cường ghi nhớ sự nhận biết của khứu giác lên vỏ não.

- Xoa day các huyệt ở vùng đầu. Dùng các ngón tay xoa, day, miết, gõ lên vùng đỉnh đầu, trán, thái dương và cổ gáy.

Làm như vậy sẽ tác động lên các huyệt ở đầu, cổ gáy, tăng cường lưu thông máu lên não, thông kinh hoạt lạc, giúp cho vỏ não kích thích tăng cường trí nhớ.

(còn nữa)

HỘP THƯ BẠN ĐỌC

Tuần qua, Tòa soạn Báo Thái Bình tiếp tục nhận được nhiều tin, bài, ảnh, tản văn, thơ, tạp bút, truyện ngắn... của các cộng tác viên (CTV) trong và ngoài tỉnh. Tiêu biểu như các CTV: Nguyễn Thanh (Kiến Xương); Ngô Văn Mãn (Thái Thụy); Lại Hợp Khánh (Bộ đội Biên phòng tỉnh); Ngọc Tuyển (Bệnh viện Đa khoa Kiến Xương); Đào Hạnh, Thúy Vân, Lê Thị Lan Hương (Đài TTTH thành phố Thái Bình); Mạnh Tường (Đài TTTH Quỳnh Phụ); Tiên Dung (Đài TTTH Vũ Thư); Nguyễn Thị Loan (Học viện Thanh thiếu niên); Trịnh Viết Hiệp (Học viện Báo chí và Tuyên truyền); Đặng Đức (Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh); Trần Anh Tú, Lê Thị Kết (Hà Nội); Thạch Bích Ngọc, Nguyễn Lê Ái Ngọc, Lê Thị Ngọc Nữ (Thành phố Hồ Chí Minh); Ngô Trọng Nghĩa (Trà Vinh); Thanh Hoàng (Cần Thơ); Vũ Đăng Bút (Hà Giang); Nguyễn Văn Toàn (Thừa Thiên Huế)...

Hướng về ngày Giỗ Tổ 10/3 âm lịch năm nay, CTV Nguyễn Thanh có bài "Tín ngưỡng thờ cúng Hùng Vương ở Thái Bình". Theo bài viết, kết quả kiểm kê di tích của Bảo tàng tỉnh Thái Bình cho thấy, truyền thống, tín ngưỡng thờ cúng Hùng

Wang là một loại hình tín ngưỡng khá phổ biến ở Thái Bình. Ngoài những làng thờ các thiên thần đã phò giúp Hùng Vương như Tản Viên, Cao Sơn, Quý Minh, Thiên Bồng Đại vương... còn có khoảng 50 làng xã có tục thờ Vua Hùng cùng những người quê ở Thái Bình đã có công dẹp giặc thời Hùng Vương, hoặc là cung phi của các Vua Hùng... CTV Ngọc Tuyển có thơ "Nghe câu xoan nhớ miền đất Tổ" nói lên tấm lòng của người con đất Việt: Tôi về Phú Thọ chiếu nay/ Thăm miền đất Tổ mây bay lưng đối/... Rung rung nhớ đấng sinh thành/ Vua Hùng dựng nước vinh danh bao đời...". Tháng tư về với nhiều cảm xúc, trong đó có kỷ niệm 48 năm ngày Giải phóng miền Nam thống nhất đất nước (30/4/1975 - 30/4/2023), các CTV có nhiều tin, bài về chủ đề này như CTV Nguyễn Lê Ái Ngọc có bài "Gió hát tháng tư"; CTV Ngọc Tuyển có thơ "Ngày ấy tháng tư"... Cộng tác chuyên mục xây dựng Đảng, CTV Trần Anh Tú có loạt bài "Đấu tranh phân bác một số quan điểm sai trái, thù địch chống phá cách mạng Việt Nam hiện nay"...

Ở các lĩnh vực khác, tác giả Đặng Đức có bài "Cần phải thường xuyên rà soát và

xử lý cây xanh có nguy cơ ngã đổ"; CTV Nguyễn Thị Loan có bài "Nên hạn chế trồng cây phượng vĩ trong khuôn viên các trường học". Trước thực trạng thời gian gần đây, trong khuôn viên trường học ở nước ta đã từng xảy ra một số vụ cây xanh ngã đổ gây thương tích, thậm chí gây chết người. Trong số cây đổ gây đa số là cây phượng vĩ, là loại cây có nhiều trong khu vực trường học, khi bị ngã đổ thường gây tai nạn đáng tiếc cho học sinh và phụ huynh học sinh. Các tác giả đưa ra ý kiến khi có ý định trồng mới, trồng thêm cây xanh trong khuôn viên cơ sở giáo dục thì ban giám hiệu các trường học cần phải bàn luận, tham khảo, nghiên cứu thật kỹ lưỡng để lựa chọn nên trồng loại, giống cây gì. Ban giám hiệu các trường học cũng cần phối hợp với các ban ngành, công ty công viên cây xanh, chính quyền các địa phương thường xuyên rà soát, kiểm tra sự chắc chắn, an toàn của tất cả cây xanh được trồng trong khuôn viên các cơ sở giáo dục...

Cùng với các tin, bài cộng tác của các CTV, tuần qua Ban Biên tập Báo Thái Bình cũng nhận được thư của ông Nguyễn Văn Sâm, quê xã Thái Giang, huyện Thái Thụy, hiện đang sinh sống ở Bà Rịa - Vũng Tàu thay mặt Ban liên lạc Hội đồng hương Thái Bình ở tỉnh Bà Rịa - Vũng Tàu gửi lời cảm ơn, khen ngợi Báo Thái Bình. Với việc ngày nào ông và Ban liên lạc Hội đồng hương

Thái Bình ở Bà Rịa - Vũng Tàu cũng nhận được báo biểu Báo Thái Bình đã giúp ông và Hội đồng hương cập nhật, nắm bắt nhiều thông tin từ quê hương qua tin tức đa dạng, phong phú trên mặt báo. Từ đó các thành viên thêm yêu, thêm tự hào về mảnh đất, con người, về quê hương Thái Bình với nhiều đổi mới, phát triển. Hướng về quê hương, các thành viên Hội đồng hương Thái Bình ngày càng gắn bó, đoàn kết, tích cực học tập, lao động xây dựng cuộc sống tốt đẹp, góp phần xây dựng quê hương giàu đẹp, văn minh...

Tin, bài của các bạn gửi về cộng tác đã, đang được biên tập, chọn đăng tải trên Báo Thái Bình điện tử (baothaibinh.com.vn) và báo in Báo Thái Bình. Ban Biên tập Báo Thái Bình trân trọng cảm ơn sự nhiệt tình cộng tác của các bạn và mong các bạn tiếp tục cộng tác thường xuyên. Tin, bài gửi về cộng tác để nghị các bạn ghi rõ họ tên, địa chỉ và số điện thoại liên lạc. Mỗi tin, bài gửi về cộng tác, để nghị gửi kèm 1 - 3 ảnh cùng nội dung, có chú thích đầy đủ. Tin, bài thời sự, để nghị các bạn gửi kịp thời trong ngày để đáp ứng nhu cầu của bạn đọc.

Tin, bài, ảnh cộng tác của các bạn gửi về địa chỉ: Tòa soạn Báo Thái Bình, số 13, phố Lý Thường Kiệt, thành phố Thái Bình, tỉnh Thái Bình hoặc hòm thư điện tử: tsbaothaibinh@gmail.com.

Trân trọng!

NHẤT THỐNG THỦY

■ QUANG VIỆN

Chuyện về chiếc búa sắt của Triệu Đà thờ ở đền Đồng Xâm, xã Hồng Thái, huyện Kiến Xương được thuật lại: “Triệu Vũ Đế được vua nhà Hán giao cho một chiếc búa sắt “Thiệt Việt”, rồi lại giao cho cai quản địa phận Giao Châu, lỵ sở đóng ở Quảng Đông, sau đó đi tuần hành, xem xét công việc của bộ thuộc các nơi, đến xã Đường Thâm, Đế lấy con gái nhà họ Trình làm vợ. Khi Đế chết, dân lập đền thờ, chiếc búa sắt cũng được thờ ở đấy”. Bước chân đến cổng đền, ngẩng mặt nhìn về hướng mặt trời mọc, mặt tiền đền Đồng Xâm đắp nổi ba chữ “Nhất thống thủy” bằng gốm sứ cổ xưa, dụng ý của tiền nhân nhắn nhủ hậu thế rằng lịch sử nước Việt ta khởi thủy từ nhà Triệu nhất thống sơn hà.

Đền Đồng Xâm, xã Hồng Thái, huyện Kiến Xương - di tích lịch sử văn hóa quốc gia, minh chứng vùng đất gần 2500 năm, nơi phối thờ ông tổ nghề chạm bạc.

Làng Đồng Xâm xưa còn gọi là Đường Thâm, huyện Chân Định, phủ Kiến Xương, nay là xã Hồng Thái, huyện Kiến Xương. Thời Lê, Đường Thâm là một làng, đến thời Nguyễn, Đường Thâm được đổi thành Đồng Xâm và tách thành Thượng Gia, Thượng Hòa nhưng vẫn gắn bó với nhau bằng nghề chạm bạc và ngôi đền Đồng Xâm thờ tổ nghề chạm bạc. Theo các tài liệu khảo cứu, đất làng Đồng Xâm đã có hơn 2000 năm lịch sử. Xa xưa là một hòn đảo nhỏ có tên đảo Vông, nay vẫn còn dấu tích đảo Vông bằng những tên gọi cổ như tên chợ Vông, sông Vông. Lịch sử ngàn năm của đất Đồng Xâm còn được truyền ngôn chuyện Trình Hoàng Hậu, được phong thần và được thờ ở nhiều xã trong huyện Kiến Xương. Truyền rằng, bản ấp xưa có người con gái họ Trình tên gọi là Lan Nương, nhan sắc chim sa, cá lặn hoa nhường kém duyên. Một ngày Triệu Đà đi tuần thú phương Nam vừa gặp Nương đã đem lòng yêu say đắm bèn xin Trình Công lấy làm vợ, Trình Công thuận cho. Về sau Đà lên làm vua, phong Trình Lan Nương lên làm hoàng hậu. Nhiều công trình đền miếu đều do bà gia công tu bổ, bà còn để lại nhiều ruộng đất cho dân lo việc hương đèn, sửa chữa đền, miếu. Hoàng hậu qua đời, dân làng lập miếu thờ.

Lịch sử nghề chạm bạc làng Đồng Xâm được kể rằng, vào năm Thuận Thiên thứ 2 (1429) đời vua Lê Thái Tổ (Lê Lợi) ở làng Đồng Xâm lúc đó có ông Nguyễn Kim Lâu vốn làm nghề hàn “sanh”, hàn nổi đồng (“Bổ trừ đồng oa”) lên Châu Bảo Lạc (nay thuộc Cao Bằng) hành nghề, rồi cũng ở đó ông học được nghề kim hoàn. Trở về làng ông đem truyền dạy nghề cho dân. Lúc

Từ xa xưa làng Đồng Xâm đã có lệ mở hội đến vào dịp cuối tháng ba, đầu tháng tư âm lịch (ngày nay thì chỉ tập trung vào các ngày từ mùng 1 - 3/4 âm lịch). Lễ hội Đồng Xâm cuốn hút khách thập phương về dự bởi có nhiều trò chơi, trò diễn dân gian. Đặc biệt, lễ hội là dịp các phường bạc ở khắp nơi về tế tổ Nguyễn Kim Lâu và đem sản phẩm chạm bạc về trưng bày cáo yết tổ nghề. Vì vậy, lễ hội Đồng Xâm bao giờ cũng có triển lãm hàng chạm bạc. Hội không tổ chức thi mà chỉ có trưng bày và bán sản phẩm vì có trưng bày và bán sản phẩm bằng bạc nên khách ưa dùng hàng bạc về dự hội hy vọng mua được những sản phẩm đẹp và chất lượng tuyệt hảo.

đầu ông mở “xưởng” tại nhà, sau truyền ra cả làng. Từ làng Đồng Xâm đến các làng Tả Phụ, Hữu Bộc, Dương Cước, Xuân Cước... ban đầu mới chỉ làm nghề đồng doa, sửa chữa các đồ bằng đồng, qua năm tháng phát triển thành nghề mỹ nghệ chuyên chạm, khắc các đồ gia dụng bằng đồng, dần dần làm được các đồ trang sức bằng vàng, bạc... Đền Đồng Xâm với tổng thể khoảng 1.000m² xây dựng có 12 hạng mục kiến trúc, trong đó đáng chú ý nhất là tòa hậu cung nơi Thánh Triệu Đà và Trình Thị Hoàng Hậu ngự. Tòa hậu cung đền Đồng Xâm được cấu trúc thành hai bộ phận liên

hoàn là tòa điện năm gian nối với gian trung tâm, phần “chuôi vó” được tôn cao để đặt khám gian. Hậu cung đền được bài trí công phu với nhiều đại tự, cuốn thư, câu đối cùng hệ thống y môn gỗ chạm tinh xảo. Nơi đây cũng lưu giữ nhiều bài thơ, câu đối lưu bút danh bài đề của những danh sĩ nổi tiếng như doanh điền sứ Nguyễn Công Trứ, Tiến sĩ Doãn Khuê, Phó bảng Vũ Tuấn... 12 ô cửa hậu cung với hệ thống cánh cửa khay soi chỉ kép được chạm thủng với đề tài bát bửu, hoa văn, dây lá chữ triện... Lúc đầu người Đồng Xâm làm tại quê, khi có sản phẩm thì đem đi bán ở khắp nơi

đến cả Kinh Kỳ. Có người mang đồ nghề đi làm ở các nơi... Đến cuối thời Lê Trung Hưng thì nghề chạm bạc Đồng Xâm đã nổi tiếng, phát triển thành các phường thợ, mỗi phường thợ làm một công đoạn: tron, đầu, đầu, chạm, thợ làm ở công đoạn nào thì thấu hiểu công đoạn ấy, không biết việc ở công đoạn khác. Đây cũng là cách giữ bí mật nghề. Thời Nguyễn Kim Lâu còn sống, ông là chủ phường, lúc đó đã có ngót 150 thợ, ông đặt tên là phường Phúc Lộc, lại chia phường thành 7 chi, mỗi chi phường cai quản một hạng thợ, từ hạng nhất đến hạng 7... Từ cuối thời Lê thế kỷ XVIII, nhiều thợ bạc Đồng Xâm đã được triệu lên Kinh đô phục vụ triều đình làm các vật dụng như khám, chạm vàng, bạc trên những ngai thờ, mũ thờ như: lưỡng long châu nguyệt, ngư long ký thủy ở các lăng miếu hoặc làm khay chén, hòm tráp bằng bạc... hoặc những mâm, lược, vòng, nhẫn hoa tai, xà tích, những cối giã trâu, bình đựng vôi... cho các hoàng tử, công chúa, các hoàng hậu... một số thợ vẽ tranh khảm bạc viên vàng trên các bức tranh thủy mặc. Thời Nguyễn thợ bạc Đồng Xâm làm nhiều sản phẩm để triều đình mua dùng làm quà tiến cống. Dân làng còn nhớ thời Tự Đức có cụ Lưu Quang Chế được vua triệu vào cung sửa chữa ngai vàng, làm các đồ trang sức cho hoàng cung sau được triều đình ban cho hưởng lộc bát phẩm. Nghề chạm bạc Đồng Xâm càng phát triển thì tay nghề thợ càng tinh xảo. Người làng Đồng Xâm còn lưu giữ được những sản phẩm thể hiện được tài năng, trí tuệ và sự khéo léo của những người thợ lớp trước như bộ lư đỉnh bằng bạc, tranh xuân - hạ - thu - đông, tranh tứ bình... Xưa nay, khách sành chơi hàng vàng, bạc đều đánh giá thợ Đồng Xâm khéo tay. Hàng bạc Đồng Xâm đáng thanh toát, chạm chuốt tinh xảo, “đường ve, nước vuốt” chuẩn mực đến từng chi tiết nhỏ như hạt kê, sợi tóc, có độ chênh bong cao, đáp ứng mọi nhu cầu của mọi khách hàng dù là khó tính nhất. Trước cách mạng có những nghệ nhân nổi tiếng; những năm 80 - 90 (thế kỷ XX) nhiều nghệ nhân được tặng danh hiệu nghệ nhân có bàn tay vàng. Nghề chạm bạc là nghề phục vụ những nhà giàu, phục vụ nơi đô hội vì vậy sau khi học thành nghề người thợ bạc phải đi khắp nơi. Tương truyền phố Hàng Bạc (Hà Nội) có sự đóng góp của thợ bạc Đồng Xâm. Không chỉ tìm đến các nhà giàu, các đô thị, thợ bạc Đồng Xâm còn len lỏi đến các vùng quê xa xôi hẻo lánh, kể cả bản mường xa xôi ở miền núi để sửa chữa cho dân cái cối giã trâu, đôi khuyên tai hay bộ xà tích... vừa là để đáp ứng được nguyện vọng của nhân dân vừa là để kiếm sống cho mình.

Nhờ nghề chạm bạc mà người làng Đồng Xâm từ xưa đã giàu có, trù phú. Sau khi tổ nghề Nguyễn Kim Lâu mất, dân làng Đồng Xâm lập đền thờ, dựng bia đá khắc ghi công lao của ông, lưu truyền mãi mãi. Đền thờ tổ nghề chạm bạc được đại trùng tu năm 1938. Trong dịp đại trùng tu, phường bạc Đồng Xâm đã đem tiến cúng vào đền một bộ sưu tập bằng vàng, bạc, gồm đỉnh bạc, ống hoa bạc, hạc bằng bạc, chóc bản bằng bạc có gắn rồng bằng vàng ròng, giá đặt kiếm... Nghề chạm bạc Đồng Xâm cũng có lúc thịnh, lúc suy bởi sản phẩm của người thợ bạc Đồng Xâm làm ra là những mặt hàng cao cấp, ngày xưa được cung tiến cho triều đình, bán cho các nhà giàu có, thích làm sang... thời chiến tranh chống Pháp (1950 - 1954) và thời kỳ xóa bao cấp nghề chạm bạc Đồng Xâm chỉ duy trì ở một số gia đình, nhiều người bỏ nghề... Từ giữa thập kỷ 90 (thế kỷ XX) đến nay, nghề chạm bạc đã được phục hồi.

Với tiềm năng lớn trong phát triển du lịch sinh thái cộng đồng, thời gian qua xã Bách Thuận (Vũ Thư) đón một số đoàn khách trong và ngoài nước đến khảo sát, tìm kiếm cơ hội phát triển du lịch.

Di tích quốc gia chùa Từ Vân, một địa điểm lịch sử, văn hóa hấp dẫn tại xã Bách Thuận.

Phát triển du lịch xanh, gắn bó với thiên nhiên là lợi thế sẵn có của xã Bách Thuận.

Xây dựng làng vườn du lịch sinh thái cộng đồng đầu tiên ở Thái Bình

(nhandan.vn) Với những lợi thế sẵn có về vị trí địa lý, cảnh quan, môi trường, xã Bách Thuận (Vũ Thư) đang được chính quyền địa phương định hướng phát triển thành làng vườn du lịch sinh thái cộng đồng.

Làng vườn Bách Thuận có tuổi đời hơn 100 năm nằm cạnh dòng sông Hồng mang nặng phù sa, đất đai phì nhiêu, màu mỡ. Đây là một làng quê cổ tiêu biểu ở vùng đồng bằng Bắc Bộ, cũng là làng vườn duy nhất ở tỉnh Thái Bình còn lưu giữ nhiều nếp nhà Việt truyền thống và có nghề trồng cây cảnh lâu đời.

Hình ảnh đặc trưng của làng vườn Bách Thuận đối với mọi người là một màu xanh ngút tầm mắt từ khu vực bãi sông đến từng nhà vườn. Làng Bách Thuận

rộng lớn với 10 thôn quây quần bên cạnh triển đê ven bãi sông Hồng trù phú phù sa nuôi dưỡng nguồn sống cho bao nhiêu gia đình nơi đây.

Thiên nhiên đã ưu đãi cho nơi đây phát triển nghề vườn truyền thống. Ở đây có đủ các loại hoa, quả bốn mùa: táo, ổi, roi, mận, chanh, nhãn, vải, hồng xiêm, cam, quýt, chuối, mít...

Bách Thuận còn là một làng quê cổ, tiêu biểu cho các làng quê ở vùng đồng bằng Bắc Bộ. Nơi đây có chùa Từ Vân và Bách Tĩnh đã được Nhà nước xếp hạng di

tích cần được bảo vệ, là một điểm du lịch để du khách tới thấp hương, văn cảnh.

Hiện nay, Hiệp hội Du lịch tỉnh Thái Bình và xã Bách Thuận đang tích cực phối hợp với tổ chức Car Free Day của Nhật Bản khảo sát các tuyến đường thực hiện dự án phát triển du lịch bằng xe đạp, hướng tới phát triển du lịch xanh, bền vững.

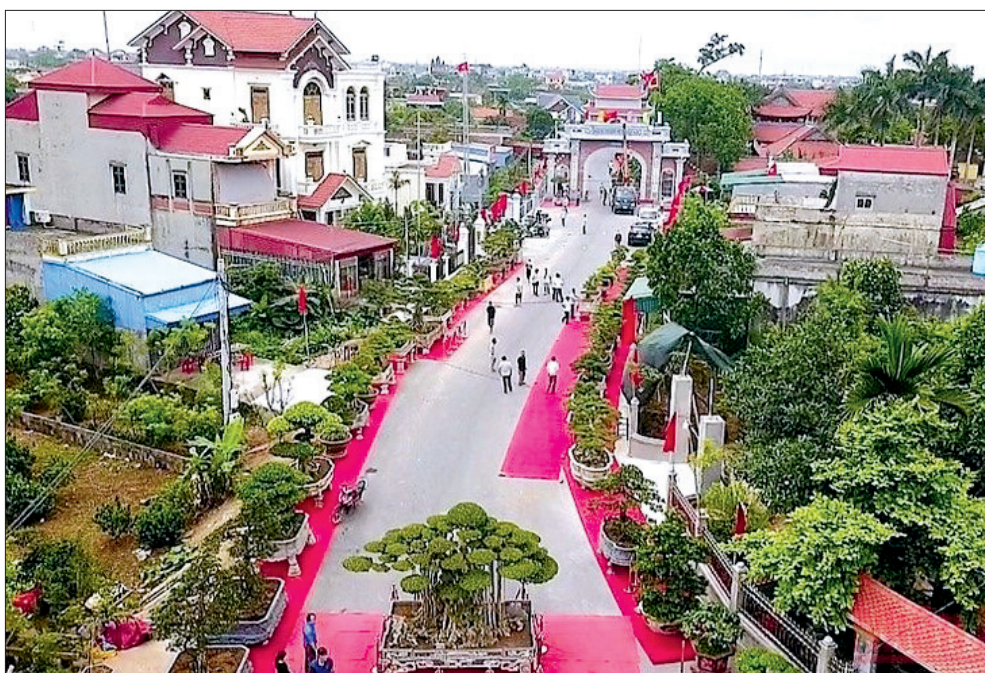
Năm 2022, Bách Thuận chính thức được công nhận là khu du lịch làng vườn của tỉnh Thái Bình. Cũng trong năm, địa phương đã tổ chức triển lãm sinh vật cảnh

thu hút sự quan tâm của các nghệ nhân sinh vật cảnh từ nhiều tỉnh, thành phố trong cả nước. Đây là tiền đề quan trọng góp phần thúc đẩy phát triển du lịch sinh thái tại làng vườn thời gian tới.

Bà Phạm Thị Như Phong, Chủ tịch UBND huyện Vũ Thư cho biết: Địa phương định hướng quy hoạch và lộ trình xây dựng làng vườn du lịch sinh thái cộng đồng một cách bài bản, khoa học với sự tham gia của nhóm nghiên cứu của Trường Đại học Xây dựng Hà Nội.

Mục tiêu đề ra là lập quy hoạch chi tiết xây dựng làng vườn sinh thái gắn với định hướng phát triển kinh tế - xã hội của huyện Vũ Thư và xã Bách Thuận; từng bước xây dựng cơ sở hạ tầng phù hợp với điều kiện, nguồn lực của địa phương.

Bên cạnh đó, mời gọi các dự án đầu tư; xây dựng các điểm du lịch về hoa, cây cảnh, nhà vườn gắn với các hoạt động nghỉ ngơi cuối tuần; phát triển các tuyến du lịch kết nối của tỉnh đến làng vườn và các địa phương lân cận.

Bách Thuận được công nhận là khu du lịch làng vườn của tỉnh Thái Bình từ năm 2022.

Bách Thuận đang trong lộ trình xây dựng thành làng vườn du lịch sinh thái cộng đồng đầu tiên của tỉnh Thái Bình.